7/1715

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ 251 26/1/2004
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Başkanlığının 05.01.2004 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4092 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU'nun, "Okullardaki müzik eğitimine ilişkin" 7/1715 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Okullarımızda müzik eğitiminin amaçları 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na uygun olarak hazırlanan öğretim programlarında ortaya konulmuştur. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 23'üncü maddesinde bu alana ilişkin ilköğretim amaç ve hedefleri şöyle açıklanmaktadır.

- Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak onu millî ahlâk anlayışına uygun olarak yetiştirmek;
- Her Türk çocuğunun ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

İlköğretim Kurumlarında Müzik Dersinin Genel Amaçları: Talim ve Terbiye Kurulunun 22.04.1994 tarih ve 298 sayılı karar ile kabul edilen ve halen ilköğretim kurumlarımızda uygulanmakta olan ilköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan başlıca amaçları şunlardır:

- Temel müzik bilgilerine sahip olabilme.
- Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme.
- Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme.
- Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
- Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme.
- Müzik topluluklarını tanıyabilme.
- Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme.
- Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikler yazabilme.
- Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilme.
- Sesini doğru ve etkili kullanabilme.
- Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme.
- Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme.
- Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme.

7/1715

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2004
KONU: Soru Önergesi

- Sözlü müziklerde Türkçe'yi doğru ve anlamlı kullanabilme.
- Düzeyine uygun tekerleme, ninni, şarkı, türkü, marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme.
- Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme.
- Müzik yazısını doğru okuyabilme.
- Müziği başka anlayış biçimlerine dönüştürebilme.
- Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme.
- Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme.
- Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme.
- Müzik yapmaktan ve dinlemekten hoşlanabilme.
- Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme ve müzik etkinliklerine katılabilme.
- Boş zamanlarını müzikle geçirebilme.
- Yaşamında müzikten yararlanabilme ve kendisini müzikle ifade edebilme.
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
- Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme.
- Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı geliştirebilme.
- Müzik kültürünü genel kültürün ayrılmaz bir öğesi olduğunu görebilme.
- Kendine özgü müziksel kişilik geliştirebilme.
- Ulusal birliğimizi ve bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleştirmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

Talim ve Terbiye Kurulunun 16.09.1991 tarih ve 191 sayılı kararıyla kabul edilen, Talim ve Terbiye Kurulunun 24.04.1998 / 64 sayılı kararı ile kredili dönem sonrası liselerde de uygulanması benimsenmiş olan lise müzik dersi öğretim programına ait amaçlar içinde şu hususlar yer almaktadır.

- Öğrencide yakın çevresinden başlayarak, müzik dinlemenin, müzik faaliyetlerine katılmanın boş zamanlarını müzikle değerlendirmenin önemini kavrayabilme.
- İstiklâl Marşımızın en iyi ve doğru şekilde öğrenilip söylenmesinin önemini kavrayabilme.
- Millî duyguları, geliştirici ve bütünlüğü pekiştirici marşlar, okul şarkı ve türküleri ve oyun müziklerinin doğru olarak öğrenilip söylenmesinin önemini kavrayabilme.
- Müzik alanında iyi ve kötüyü, doğru ve yanlışı ayırt edebilmenin önemini kavrayabilme.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2004
KONU: Soru Önergesi

- Türk müziği ve batı müziği bilgisi edinebilme.
- Batı müziğinin ve millî müziğimizin (klasik ve folklorik türleri ile) tarihsel gelişimini kavrayabilme.

Gerek ilköğretim ve gerekse ortaöğretimde gençlere müzik alanında temel bilgi ve beceriler kazandırılarak davranış değişikliği oluşturulmaya çalışmakla birlikte; özel ilgi alanı güzel sanatlar ve müzik olan öğrencilerimizin bu alandaki yeteneklerini ortaya çıkarmak ve yüksek öğretime hazırlamak amacıyla Anadolu güzel sanatlar liseleri açılmıştır. 25.05.1993 tarih ve 2386 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanarak yürürlüğe giren Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde okulun amaç ve görevleri şöyle açıklanmaktadır:

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin eğitimlerini sağlamak.
- Öğrencileri araştırıcı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek, yetenekleri doğrultusunda seçenekli, bağımsız doğru yorum ve uygulamalar yapabilecek kişiler olarak yetiştirmek.
- Öğrencilerin millî ve milletler arası tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımaları ve anlamalarına yardımcı olmak.

Yukarıda ilköğretim, ortaöğretim ve Anadolu güzel sanatlar liselerinde müzik dersi öğretime ilişkin amaçlarda görüleceği üzere; Müzik dersinde kazandırılan bilgi, beceri ve davranışlar bireylerin müzik alanında bilinçli olmalarını sağladığı gibi bireysel gelişimlerini de olumlu yönde etkilemektedir. Bu alana verilen önem ve ciddiyet de görülmektedir.

2. Cumhuriyetimizin kurucusu büyük Atatürk 10'uncu Yıl Nutku'nda, ulusumuz açısından müziğin ve sanatın önemini şu sözlerle vurgulamıştı: "... şunu da ehemmiyetle tebarüz etmeliyim ki, yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihi bir vasfı da güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir. Bunun içindir ki milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, fitri zekâsını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, millî birlik ve duygusunu mütemadiyen ve her türlü vasıta tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek millî ülkümüzdür."

Müzik eğitimi stratejimiz; Atatürk'ün dile getirdiği bu millî ülkümüz doğrultusunda çocuklarımıza, gençlerimize ve bütün yurttaşlarımıza çağın gerektirdiği güzel sanatlar eğitimine ulaştırmak, bu yolda onların birlik, dayanışma, yaratıcılık, kendini ifade, sevgi ve dostluk duygularını geliştirecek ulusal bütünleştirmeye ve evrensel açılımına hizmet etmektir.

3. Çocuklarımızın ve gençlerimizin uygar bir müzik kültürüne sahip bireyler olarak yetişmesi konusunda elbette mevcut sistem içinde yetersizlikler vardır. Müzik dersine okullarımızda haftalık ders dağıtım çizelgesinde ayrılan süre, müzik dersi için araç gereç ve olanaklar; müzik eğitimcisi sayısı ve niteliği, mevcut programlar vb. yukarıda belirttiğimiz strateji açısından yeterli görülmemektedir. Bu eksiklikleri gidermek için Bakanlığımız bünyesinde gerekli araştırmaları, plânlamaları ve uygulamaları bir hedef olarak belirlenmiş ve Hükûmetimizce uygulanmakta olan Acil Eylem Planı gereği; tüm programların bireyin, toplumun ve çağın gerekleri doğrultusunda yeniden geliştirilmesi çalışmaları Talim ve Terbiye

7/1715

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2004
KONU: Soru Önergesi

Kurulu Başkanlığınca yürütülmektedir. Bu kapsamda Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı üniversitelerden akademisyenler, öğretmen, sivil toplum kuruluşları, öğretim daireleri, program geliştirme uzmanları, ölçme değerlendirme uzmanları, psikolojik danışma ve rehberlik uzmanları ile işbirliği halinde program geliştirme çalışmalarını sürdürmektedir. Program geliştirme çalışmalarına bağlı olarak ders kitabı, ders aracı, öğretmenler el kitabı ve öğrenci çalışma kitabı hazırlama çalışmaları da devam etmektedir.

4. Kültür ve Turizm Bakanlığı başta olmak üzere üniversiteler, TRT, konuyla ilgili meslek kuruluşları, vakıflar ve diğer örgütlerle işbirliği ve dayanışma sürdürülmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı çocuk ve gençlik koroları ile ortak etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

Radyo ve Televizyon kanallarında eğitsel amaçlı müzik yayımları yapılması için ilgili kuruluşlarla eşgüdüm içinde çalışılmaktadır. Radyo ve televizyon kanallarının belgesel yayımlarda gösterdiği ilgi ve sorumluluğu eğitim müziği yayımlarında da göstermesi için gerekli girişimler yapılmaktadır. Çocuklarımızın ve gençlerimizin yozlaşmaya karşı bilinç ve donanımı kazanması yönünde çaba gösterilmektedir.

Müziğe ilgi duyan her vatandaşımızın bu alanda çalgı çalarak, şarkı söyleyerek, nitelikli müzikleri dinleyerek kendilerini geliştirmeleri için halk eğitim merkezlerince verilmekte olan müzik kursları ihtiyacı karşılayacak şekilde yaygınlaştırılmaya çalışılmakta her türlü özel müzik kurslarının, mevzuat ve denetim boşluğu ortadan kaldırılarak, nitelik yönünden (eğitimci kadrosu, donanım, araç gereç vb.) yeterli bir standarda ulaştırılması çabaları devam etmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında, gençlerin Türk Kültürü ve sanat alanlarında daha iyi yetiştirilmelerini sağlamak amacıyla bir protokol düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı